

Allan er errin

Allan Samuelsen er ein av nýútbúnu ambulansuviðgerunum, og hann er ovurfegin um at vera komin gjøgnum ta krevjandi útbúgvingina

Randi Jacobsen

Einki av ambulansufólkunum fór undir útbúgvinga móti sínum vilja.

– Eg gjørdi tað, tí arbeiðið hevur mín stóra áhuga, sigur Allan Samuelsen.

Tað var nógv at lesa og nógv praktisk venjing.

– Tað stóð nógv á og var hart at koma ígjøgnum. Nú kennist tað einastandandi væl, og eg eri errin, sigur hann.

Tað, sum fer at koma sera væl við, er, at viðgerarnir kunnu geva pinustillandi heilivág við sroytu, tí tey koma mangan út til eitt nú beinbrot á fóltbóltsvøllum.

Koma ambulansuviðgerarnir út til onkur, sum hevur fingið ov nogv rúsevni í, seg, hava tey nú andevni at geva sjúklinginum. Tað hendir nú ikki so ofta í Føroyum.

Eisini hava tey nú heilivág at geva fólk, sum eru við at kvalast.

– Hetta er gott, men vit mugu eisini alla tíðina halda okkum viðlíka, sigur Allan Samuelsen.

Her eru átta av teimum nýggju nýútbúnu ambulansviðgerunum: Mortan H Swartson, Tóra G Nolsøe, Eiríkur Olsen, Jógvan P Krosslág, Jógvan P Kannuberg, Edith á Hálvmørk, Allan Samuelsen og Olav Andreasen. Á myndini eru eisini Hans Jákup Simonsen, yvirlækni og Jákup Nolsøe, leiðari á Sjúkraflutningstænastuni.

Ein vantar á myndini, og tað er John A. P. Høggenni

Eru uppافتur betur fyri at bjarga mannalívum

Sjey ambulansufólk á Landssjúkrahúsinum hava sum tey fyrstu í landinum tikið eina eyka útbúgving og starvsheiti teirra er nú ambulansuviðgerar

Randi Jacobsen

Útbúgvingin hjá ambulansufólki er í trimum stigum, men higartil hevur eingin verið á hægri enn á fyrsta stigi, tí víðari útbúgvingarmøguleikarnir hava ikki verið í Føroyum.

Men nú eru tey fyrstu nýggju ambulansufólkini komin upp á annað stig og nevast nú ambulansuviðgerar.

Narkosulæknin Hans Jákup Simonsen tók saman við øðrum stigið til hesa eyka útbúgving saman við heilsuskúlanum í Silkeborg í Danmark.

Av tí at næmingarnir vóru so nógvir, var biligari at fáa undirvísarar av skúlanum til Føroya enn at senda ambulansufólkini til Danmarkar. Undirvísingin fór partvís

fram við fjarlestri.

Næsta liðið av ambulansufólki fer undir somu útbúgving næsta ár.

– Tá ið tey eru komin ígjøgnum útbúgvingina, verður tað krav, at ein ambulansuviðgeri skal vera í hvørjum sjúkrabili, sum fer út, sigur Hans Jákup Simonsen.

Neyðug útbúgving

Tørvurin á at útbúgva ambulansufólkini meira vaks, tá ið Læknavaktin á Landssjúkrahúsinum kom, og kommunulæknarnir kring landið ikki longur skuldu hava vakt alt samdøgrið. Tað gjørdist neyðugt at útbúgva ambulansufólkini betur, tí tey høvdu ongan lækna á staðnum á ráðføra seg við.

– Endamálið við øllum er at bjarga mannalívum, og við hesi útbúgvingini eru hesi

fólkini uppافتur betur fyri at bjarga lívi, sigur Hans Jákup Simonsen.

Hann sigur, at tað um árið eru einir sjey átta tilburðir, har tað eydnast ambulansufólkunum at fáa liv aftur í fólk, sum eru dottin um.

– Tað gongur rætta vegin, og tað er so týðningarmikið, at tá fólk fáa ein hjartatilburð, at tey sum skjótast fáa hjalp, til móguleikarnir fyri bjarging fella við 10 prosentum um minuttin. Fyrr yvirlivdi eingin.

Tað eru mest fólk frá 40 árum og uppeftir, sum fáa hjartatilburð, men dømi eru eisini um heilt ung ítróttar fólk, sum mitt í øllum smella um.

– Vit eru øll líka takksom, tá ið vit mæta fólk aftur og tey hava tað gott eftir ein tilburð, sigur Hans Jákup Sim-

onsen.

Málið hjá Landssjúkrahúsinum er, at øll ambulansufólkini skulu útbúgvast víðari, men tað er ein sera krevjandi útbúgving, og øll standa tí ikki royndirnar fyrstu ferð.

Útbúgvingin fylgir altjóða krøvum.

Víðkaðar heimilidir

Ambulansuviðgerarnir referera beinleiðis til liðlæknan, Hans Jákup Simonsen. Hann hevur gjørt eina bók til hvønn einstakan viðgera við mannagongdum, sum teir skulu fylgja í arbeiði sínum. Bøkurnar skulu teir hava so leingi, teir eru í arbeiðinum, men hann eigur tær.

Við nýggju útbúgvingini hava ambulansuviðgerarnir fingi víðkaðar heimildir til at geva heilivág.

Hans Jákup Simonsen er fegin um, at fyrsta hjalp nú er krav, tá ið fólk taka koyrikort. Jú fleiri fólk duga fyrstu hjalp, jú stórri er móguleikin fyri bjarging. Eru fólk, sum duga fyrstu hjalp, eiga tey beinanvegin at leypa til at geva hjartamassasju, til professionellu ambulansufólkini koma og kunnu taka yvir.

Ambulansutænastan er eisini ment tekniskt.

Ambulansufólkini kunnu taka hjartabilæt, máta puls og blóðtrýst og senda vakt-havandi lækna hesar upplýsingar beinleiðis yvir telduna.

Málið hjá Ambulansutænastuni er at útbúgva ambulansuviðgerarnar víðari til tað, sum nevast parametikarar.

randi@sosialurin.fo